

(ראה שער)

רגע רציני. החיוך נעלם לרגע משפתיה של עדנה כץ, חיילת ובת רופא רמת-גני, כשענד לה עורך העולם הזה את הסרט שהפך אותה למלכת-החיוך של ישראל לשנת 1955.

חיוך טברייני. מנהל הברת תיא, מכס גיניגר, לוחץ את ידי הסגנית השנייה, רותי חזויה, עונה מקבלנקה. לירה הסגנית הראשונה, שרה שני, לשעבר חברת-משק, כיום פקידה

אוריה מבושמת. המלכה, בלוית שתי סגניותיה, ממלאות את תפקידן הרשמי הראשון בשלטון: סיור במפעלי תיא. הן מסתכלות בקנאה בכדי-הבושם הנשלחים לארצה.

אחדות שלחו את תמור נחיהן בפשטות, לא ניסו ל־ תרגם את חיוכן לשפת ה־ מלים, אחרות נהגו כביש־ נות, הוסיפו שאמנם אינן חושבות את עצמן ליפות כל כך, אלא שהחבר (או הבעל) אומר שחיוכה מקסים, ולכן היא מוכרחה... אחדות השי־ תמשו במחוך ממין זכר, ששלח את התמונה, בצירוף המלצה אישית. בסך הכל הן היו 382 נשים, בנות כל ה־ גילים, החל מתלמידה בת 14 מחיפה, ועד אשה בת 37, אם לארבעה ילדים (המחייכת בכל זאת).

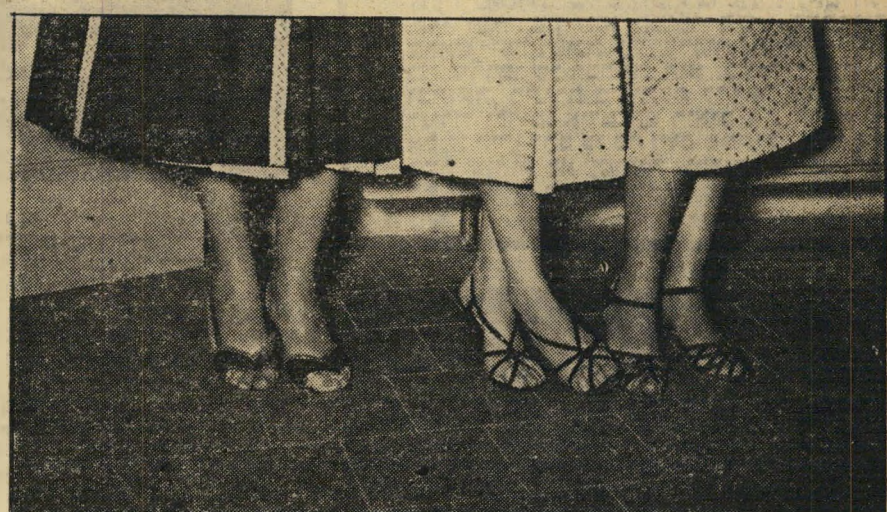
ארבעת השופטים ניגשו ל־ מלאכתם ללא חיוך. הם יד־ עו כי תפקידם אמנם נעים, אך לגמרי לא קל. איך אפי־ שר לשפוט ללא משוא פנים מול כל כך הרבה חיוכים? כונת יוזמי המיבצע — עורכי העולם הזה ומנהלי תיא — לא היתה לתחרות יופי בנוסח האמריקאי הקל־ קל, המסתיים בתהלוכת הי־ מועמדות בבגדיים או בשמ־ לית'ערב מפוארות, להנאת קהל־סקרנים מולול. הם ידעו כי החיוך הגאה מבטא את האישיות, והם ניסו להתרשם מאופיין של הנערות. מבין 57 המועמדות שתמונתיהן התי־ פרסמו בעתון (ושינכו כולן לחבילות־שי של תיא) הוזמנו כהריסר לראיון אישי עם ה־ שופטים.

מועמדת אחת כבשה את לב השופטים בסערה — או, ליתר דיוק, בחיוך שקט. עדנה כץ, חיילת בת 18, היא צעיר־ רה שובה־לבבות, טיפוס שקט וחייני של ילדת־הארץ, בעי־ לת החינוך הטוב של בת יחי־ דה במשפחת־רופא. גם הסגי־ גית הראשונה לא עוררה מח־ לוקת רבה: שרה שני, צב־ רית בת 20, ישפיה מיטרי־ גנית ובעלת בטחון עצמי, הי־ תה מדריכה בתנועת השומר הצעיר, וחברת משק בגליל, עובדת עתה כפקידה במשרד של מנועים.

המועמדת המתאימה ביותר לתפקיד הסגנית השניה השלימה את המשולש — ש־ כל אחת מבנותיו מהוה טר פוס שונה לחלוטין משתי ה־ אחרות. רותי חזויה היא בת 19, ילידת קובלנקה, בעלת מבטא צרפתי מובהק, תופ־ רת עצמאית בטבריה. מכל ה־ שלוש היתה היא המאושרת והנבוכה ביותר, כשענדה את הפרט על השמלה ה־ חורודה, בעלת נקודות הזהב, אותה תמרה לעצמה במיוחד להזדמנות זו.

ממלכת החיוכים

חיילת רמת-גנית, פקידה תל-אביבית וחופרת טבריינית זכו השבוע לכס ממלכת-החיוך, שעה שהגיע לשיאו מיבצע-החיוך שנוער אשעם, העולם הזה ומפעלי, תיא

חדש וקריא

על אפיקי החיים (א. ב. לפשינסקאיה; עברית ש. מנדל; מדע וחיים; 84 עמודים) — ספר אוטוביוגרפי של מדענית גדולה, שהייתה חברה בנעריה בתנועת המהפכנית ברוסיה, סיימה משום כך את האוניברסיטה בגיל 45, הספיקה למרות זאת לגלות לעת זיקנה כמה תגליות חשובות ביותר בשטח מקור החיים, עליהן היא מוסרת בצורה מובנת לנוער לומד.

התמרדותה של מאמי פטובר (וויליאם בראדפורד הו; עברית חיים בן יצחק; ניקודים; 200 עמודים) — סיפור חצי-עובדתי אודות זונה אמריקאית שנשלחה להחאי, עשתה שם קאריירה גדולה על-ידי המצאת זירת-הפר: מיתקן המאפשר לזונה לפעול בזה אחר זה בארבעה חדרים קשורים זה בזה, להגיע בזה להספק מאכסימאלי של קבלת חיילים רעבי־גשים בימי מלחמת העיר לם השנייה. כחוב כנסית נאטוראליסטית ותוך התיימרות להביע השקפות חברתיות מבלבלות.

ספרים

גוייה, שהלך והתחרש לעת זיקנה, כי מוטב לו להימצא מחוץ לספרד. הוא קיבל את רשות המלך לבקר בצרפת, שהה בה עד מותו.

את השנים היפות ביותר בחייו של אמן סוֹרֶזֶה, שתמונתו נערצות עד היום על כל חובבי אמנות, תיאיר ליון פויכטוואנגר באריכות — באריכות יתירה לפעמים — ובאהבה רבה. כדרכו, הצליח לפרוש יריעה היסטורית שלמה, לשרטט בהרסאמן עשרות טיפוסים בני-התקופה. פחות מוצלחים: גי־ תוחזי האמנותיים המשולבים בספר, בהם הוא מנסה לשווא להגדיר את סוד גדולתה של אמנות.

(גוייה; ליון פויכטוואנגר; עברית ב. נח ומאיר מוהר; טברסקי; 398 עמודים)

תרגום

ספורו של צייר

לפרנציסקו דה גויה אי לוציאנטס. המיכר יותר בעולם האמנות בשם גויה בלבד, נהג מול המול להיות בתקופה מדינית סוערת למדי, במולדתו ספרד: בעוד שבאירופה כולה ערך נאפוליון את מסע נצחונו, נשארה ספרד זמן רב כמעט המדינה היחידה בה נמשך משטר המלוכות על כל גיזונוי כסדרו, הס־ תיע באינקביוציה חזקה שלא נתנה לסיכ־ כוכיה עם המלוכות לערער ברצינות את עצם שלטונה.

לצייר בימים ההם היתה פתוחה רק אחת משלוש דרכים: (1) להיות ציירם המקובל של החצר ואצילים; (2) לפאר את כתלי הכנסיות; (3) לגוץ ברעב, או בעזרתם ה־ פעילה של שני הגורמים הקודמים. גוייה בחר בדרך הראשונה, החליט ליהנות מחסד־הן של נשות החצר היפות ביותר ועם זאת ל־ הגניב את מרדנותו המדינית דרך הדלת הא־ חורית של רמזי מכלולו, שלא היו מובנים